

Силабускурсу

Логопсихологія

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма «Логопедія»
Дні занять: згідно розкладу
Консультації: четвер 12.00, онлайн
Рік навчання: II,
Семестр: 1
Кількість кредитів: 4
Мова викладання: українська

Керівник курсу:	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Гладченко Ірина Вікторівна магістр зі спеціальної освіти, асистент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Гладищук Анна Миколаївна
Контактний викладача	телефон 0973021266
Е-mail викладача:	gladisukanna1@gmail.com
Формат дисципліни:	обов'язкова
Обсяг дисципліни:	Кредити ЄКТС – 4 (120 год.)

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Тренінг соціальних навичок» передбачає розв'язання низки завдань професійної підготовки висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців у галузі спеціальної освіти відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта, світових тенденцій та національного досвіду України, де передбачено різні форми організації освіти і соціалізації дітей. Метою освітнього компонента є оволодіння здобувачами вищої освіти соціальними компетенціями, які сприяють самореалізації студента, підвищують його можливості успішного працевлаштування, а також сприяють конкурентоспроможності випускників на ринку праці.

Структура курсу

Год. лек./се м/практ	Тема	Результати навчання	Завдання
----------------------	------	---------------------	----------

2/2/2	Тема 1. Поняття соціальних компетенцій. Розвиток критичного мислення	Визначення соціальних компетенцій. Цілі практики соціальних компетенцій. Критичне мислення як ключова навичка в інформаційному суспільстві. Елементи критичного мислення. Тестування власних навичок критичного мислення. Значення соціальних компетенцій для студента і майбутнього фахівця. Ситуації і цілі застосування навичок критичного мислення. Аналіз прикладів критичного мислення. Алгоритми критичного аналізу інформації. Практика критичного розбору статей.	Питання, практичні завдання
2/2/2	Тема 2. Рефлексивне мислення	Визначення рефлексивного мислення. Цілі рефлексивного мислення. Моделі рефлексивного мислення. Ситуації застосування рефлексивного мислення. Приклади писемного рефлексивного мислення. Цілі застосування рефлексивного мислення. Визначення власного рівня рефлексивного мислення в залежності від ситуації. Практика різних способів рефлексивного мислення. Роль зворотнього зв'язку у рефлексивному мисленні	Питання, практичні завдання
2/2/2	Тема 3. Презентаційні навички.	Визначення поняття. Підготовка до виступу. Структура виступу: правила трьох тез. Контроль часу: як розрахувати час презентації чи виступу. Форми мовлення. Вербальне мовлення: голос, інтонація, лексика. Невербальне мовлення: зоровий контакт, мова тіла, жести. Врахування середовища і обставин виступу: послідовність доповідей, розмір аудиторії, освітлення, гучність, технічне оснащення. Взаємодія з аудиторією. Робота з тривожністю. Відповіді на запитання. Зворотній зв'язок.	Питання, практичні завдання
2/2/2	Тема 4. Академічні дебати	Поняття про академічні дебати. Формати академічних дебатів. Сторони дебатів. Психологічні складові успішних дебатів. Алгоритми швидкого конспектування під час дебатів. Формати академічних дебатів. Участь в дебатах на визначену тему.	Питання, практичні завдання
2/2/2	Тема 5. Активне слухання. Розвиток навичок зворотнього зв'язку	Що таке активне слухання і яка його роль у власному досвіді. Роль емпатії в активному слуханні. Алгоритм тренування активного слухання. Визначення зворотнього зв'язку у комунікації. Позитивний і негативний фідбек. Тренування навичок активного слухання. Практична робота із власним	Питання, практичні завдання

		досвідом негативного зворотнього зв'язку. Роль емоцій у негативному фідбеку. Практика формулювання негативного зворотнього зв'язку.	
2/2/2	Тема 6. Навички самоменеджменту	Визначення поняття. Поняття самомотивації. Теорія мотивації і поведінки. Техніки самомотивації. Навички самостійної роботи (без зовнішнього контролю): незалежність, самопокладання, ініціативність. Навички концентрації уваги. Відповідальність: модель п'яти кроків. Локус контролю. Відповідальність і свобода. Шляхи і причини уникнення відповідальності. Постановка цілей: вступ до процесу. Теорія постановки цілей. Тайм-менеджмент: визначення поняття. Техніки тайм-менеджменту.	Питання, практичні завдання
2/2/2	Тема 7. Взаємодія у групі: пірингова підтримка	Визначення поняття. Взаємодія у групі і її зв'язок з ефективністю групи. Поняття горизонтальної підтримки. Роль лідера у горизонтальній підтримці. Роль самоврядування у горизонтальній підтримці. Техніки горизонтальної підтримки.	Питання, практичні завдання
2/2/2	Тема 8. Робота в команді	Поняття групи і поняття команди. Переваги командної роботи. Виклики командної роботи. Шляхи подолання проблем, що виникають під час командної взаємодії. Формування команд. Кількість членів і ролі. Техніки і стратегії ефективною команди. Командна взаємодія: як досягнути успіху.	Питання, практичні завдання

Формування програмних компетентностей

Індекс у матриці ОП	Програмні компетентності
	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційнопедагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів спеціальної та інклюзивної освіти та логопедії зокрема і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 4	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 5	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК6	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
ЗК 7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 10	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ФК 1	Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.

ФК 3	Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.
ФК 4	Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорнорухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.
ФК 5	Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.
ФК 7	Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.
ФК 9	Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження. Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину із особливими освітніми потребами.
ФК 15	Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.
ФК 16	Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
ФК 18	Здатність розуміти і визначати розвивальний, світній і виховний потенціал різних видів і форм педагогічного впливу соціуму, узгоджувати потенціал педагогічного впливу батьків, шкільного колективу, соціокультурного середовища у контексті реалізації завдань спеціальної та інклюзивної освіти.
Програмні результати навчання	
ПРН 1	Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.
ПРН 2	Розкривати суть основних педагогічних категорій, особливості чинників розвитку і формування особистості, визначати зміст освіти, аналізувати навчальні плани і програми, різноманітні педагогічні явища і процеси, проектувати та моделювати хід протікання педагогічних явищ і ситуацій.
ПРН 3	Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.
ПРН 4	Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.
ПРН 5	Застосовувати для розв'язування складних задач спеціальної освіти сучасні методи діагностики психофізичного розвитку дітей, критично оцінювати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рекомендації щодо створення найоптимальніших умов для здобуття освіти.
ПРН 6	Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.

ПРН 7	Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.
ПРН 8	Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.
ПРН 9	Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.
ПРН 11	Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорнорухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.
ПРН 12	Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з особливими освітніми потребами.
ПРН 16	Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.
ПРН 17	Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.
ПРН 18	Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.
ПРН 19	Вміти аналізувати потреби і проблеми дітей з особливими освітніми потребами та їхніх сімей, знаходити інноваційні рішення та залучати ресурси для їх задоволення та вирішення.

Літературні джерела

Основні:

1. Колпаков В. М. Самоменеджмент / В. Колпаков [навч. посіб.]. – К. : ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2008.

2. Ленсіоні П. Ідеальний командний гравець. Як розпізнати та розвинути три основні якості / Пер. Роман Ключко – Клуб Сімейного дозвілля, 2017. – 192с.

3. Штепа О.С. Самоменеджмент (самоорганізування особистості) : [навч. посібник] / О. Штепа. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012.

Допоміжні:

1. Газилишин В. Відчуття втрати часу у кризових ситуаціях / В. Газилишин // Практична психологія та соціальна робота. – №11. – 2006. – С.24-25.

2. Занюк С. С. Психологія мотивації [навч. посіб.]. – К.: Либідь, 2002. Коpecь Л. В. Психологія особистості. – К.: Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2007.

3. Розуміння та інтерпретація життєвого досвіду як чинник розвитку особистості: монографія / за ред. Н.В. Чепелевої. (2013). Кіровоград : Імекс-ЛТД.

4. Самопроєктування особистості у дискурсивному просторі: монографія / Н.В.Чепелева, М.Л.Смульсон, О.В.Зазимко, С.Ю.Гуцол [та ін.] ; за ред. Н.В. Чепелевої. – К.: Педагогічна думка, 2016.

5. Колпаков В. М. Самоменеджмент / В. Колпаков [навч. посіб.]. – К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2008.

6. Кроки до компетентності та інтеграції в суспільство: науково-методичний збірник / [ред. кол. Н. Софій]. – Київ: Контекст, 2000.

7. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія: Кн. 2. Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія. У 2 кн. – К.: Либідь, 2006.

8. Психологічні технології ефективного функціонування та розвитку особистості: монографія / [за ред. : С. Д. Максименка, С. Б. Кузікової, В. Л. Зливкова]. – Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019.

9. Психологічні технології самодетермінації розвитку особистості: монографія / Л.З. Сердюк, І.В. Данилюк, В.В. Турбан, О.І. Пенькова, Н.Д. Володарська [та ін.]; за ред. Л.З. Сердюк. – К.: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2018.

10. Як будувати власне майбутнє: життєві завдання особистості : наук. моногр. / за наук. ред. Т. М. Титаренко; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування та підготовки практичних завдань у процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за як нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись у онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістовий модуль 1,2,3 (теми 1–11) – усне опитування, презентації	80
Підсумковий контроль – тестові завдання	20

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом